

[Kirkegaard]

Med sit forslag til ændringer i læreruddannelsesloven har ministeren lagt op til en løsning af to presserende og meget alvorlige problemer i læreruddannelsen.

Ved at give mulighed for at erstatte det ene af de to linjefag med et fag eller fagområde, der skulle give mulighed for ansættelse fortrinvis i den private sektor, søger han at give nyuddannede lærere bredere beskæftigelsesmuligheder, og da disse beskæftigelsesmuligheder i en årrække vil være problematiske, er en sådan løsning tiltrængt.

Desuden vil ministeren give seminarierne mere fleksible muligheder, når de skal tilbyde linjefag, så disse i princippet kun bliver tilbudt hvert andet år. Derved får de mindre seminarier en bedre mulighed for at overleve på både et pædagogisk og et økonomisk forsvarligt grundlag. Hvis de nugældende nedlæggelseskriterier ukritisk og isoleret tages i anvendelse, kan man forudse en risiko for, at læreruddannelsen i løbet af ganske få år praktisk taget kun vil findes i storbyerne, ja, man kunne næsten fristes til at sige, at der ville starte en motorsavsmassakre i seminariskolen, og den ville starte vestfra, sådan at hele landsdele på én gang ville blive drænet for seminarier.

En sådan udvikling er selvfølgelig af flere indlysende grunde uacceptabel. Lovforslaget kan naturligvis ikke give nogen form for garanti for, at der ikke vil blive nedlagt flere seminarier, men man vil kunne sikre, at et tilstrækkeligt antal med en passende geografisk spredning er bevaret, når behovet for nyuddannede lærere igen forventes at stige i næste årti.

For det konservative folkeparti er det meget afgørende, at forslaget ikke giver en mindre lødige læreruddannelse – det ville folkeskolen ikke være tjent med – og det er vores indtryk, at dette synspunkt fuldt ud er tilgodeset i forslaget. Det er afgørende for os, at også de studerende, der fravælger deres ene linjefag til fordel for et fag, der ikke umiddelbart sigter mod folkeskolen, alligevel vil være kvalificerede til at undervise i folkeskolen. Ganske vist er det en svaghed, at der i så fald kun vil være ét linjefag at trække på, men den øvrige del af uddannelsen bevares fuldt ud.

Men herudover kan netop denne del af forslaget åbne et nyt og spændende perspektiv. Siden læreruddannelsen i 1960'erne prak-

tisk taget blev forbudt område for manden fra ploven, har læreruddannelsen i nogen grad været præget af noget, man kunne betegne som pædagogisk indavl. Ikke så få lærere har siden deres syvende år ikke oplevet meget andet end skolegang, og det har bestemt ikke været en fordel for skolen.

Nu vil vi antagelig få et antal lærere, der ud over en fuldt forsvarlig læreruddannelse har et indgående kendskab til et fagområde uden for skolens verden. Dette giver i sig selv en bredere baggrund for virksomhed i folkeskolen, men endnu bedre vil det være for folkeskolen, hvis nogle af disse lærere får ansættelse i det private erhvervsliv og senere søger tilbage til folkeskolen. Så vil vi pludselig stå med en lærertype, der på egen krop har oplevet vilkårene på arbejdsmarkedet og dermed vil få en langt bedre forståelse for forældrenes situation.

Det konservative folkeparti kan anbefale lovforslaget og er positivt over for en hurtig udvalgsbehandling.

Hanne Severinsen (V):

I venstre er vi meget tilfredse med det foreliggende lovforslag. Der er to vigtige hovedformål med det. For det første skal vi sikre, at læreruddannelsen gøres så meget bredere, at der også er beskæftigelsesmuligheder andre steder end i folkeskolen, og for det andet skal vi sikre, at små, tosporede seminarier får mulighed for at overleve, ved at tillade samlæsning dels mellem årgangene, dels mellem flere seminarier. Baggrunden er først og fremmest de faldende børnetal. I 1966 blev der født 88.000 børn, hvorimod der i 1983 kun blev født 52.000 – og det i øvrigt til trods for, at ministeren i en åbningsdebat i 1982 lovede at gøre noget ved det! (*Munterhed*).

Vi står i virkeligheden i en situation, hvor vi godt kunne undvære nyuddannede lærere i en lang årrække, for skolerne vil ikke have brug for ret mange nyansættelser. Men vi ønsker naturligvis ikke af den grund, at seminarierne skal nedlægges i hobetal, og det er der mange gode grunde til.

For det første ville fagene stivne, hvis der ikke stadig foregik videreuddannelse på seminarierne. Derfor er det også en god idé at inddrage de nuværende seminarier i efteruddannelsesvirksomhed for lærerne.